

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра ботаники**

**БАХИРКИНА
Юлия Сергеевна**

**ФИТОПАТОГЕННЫЕ МИКРОМИЦЕТЫ
ЮГО-ЗАПАДНОЙ ЧАСТИ БОРИСОВСКОГО РАЙОНА**

Дипломная работа

**Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент А.К. Храмцов**

Допущена к защите

**«___» _____ 2023 г.
Зав. кафедрой ботаники,
кандидат биологических наук,
доцент В.Н. Тихомиров _____**

Минск, 2023

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 54 с., 15 рис., 3 табл., 50 источников.

ФИТОПАТОГЕННЫЕ МИКРОМИЦЕТЫ, БОРИСОВСКИЙ РАЙОН, СТЕПЕНЬ ПОРАЖЕНИЯ, ВСТРЕЧАЕМОСТЬ, МИКОЗ, РАСТЕНИЕ-ХОЗЯИН.

Объект исследований: фитопатогенные микромицеты юго-западной части Борисовского района Минской области.

Цель: характеристика таксономического разнообразия и трофических связей фитопатогенных микромицетов юго-западной части Борисовского района Минской области.

Использован маршрутный метод микологических и фитопатологических исследований.

Выявлен 71 вид фитопатогенных микромицетов (из них 64 вида новые для Борисовского района) из 26 родов, 12 семейств, 8 порядков, 6 классов, 4 отделов (*Oomycota*, *Ascomycota*, *Basidiomycota*, *Deuteromycota*), 2 царств (*Stramenopila* и *Fungi*).

Доминирующими явились представители отдела *Deuteromycota* – 36 видов (50,7 %). Среди порядков в сборах преобладали грибы порядка *Erysiphales* – 21 вид (29,6 %). Обнаруженные фитопатогены-микромицеты явились причиной 15 микозов растений. Среди них в сборах преобладала мучнистая роса, которую вызывали 21 вид микромицетов (29,6 %).

Фитопатогенные микромицеты паразитировали на культурных и дикорастущих цветковых (покрытосеменных) растениях 54 видов, 49 родов и 26 семейств. Хозяева фитопатогенов отнесены к 20 видам деревьев (37,0 %), 5 видам кустарников (9,3 %), 1 виду деревянистых лиан (2,0 %), 1 виду кустарничков (2,0 %) и 27 видам травянистых растений (50,0 %). Доминировали пораженные фитопатогенами представители семейства *Rosaceae* (11 видов, 42,3 %).

Результаты исследований необходимо учитывать при разработке мероприятий по защите культурных растений от микозов. Данные могут быть полезными при инвентаризации микробиоты Беларуси, прогнозировании распространения вредоносных патогенов на другие территории со сходными условиями и расширения у патогенов круга растений-хозяев.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: 54 с., 15 мал., 3 табл., 50 крыніц.

ФІТАПАТАГЕННЫЕ МІКРАМІЦЭТЫ, БАРЫСАЎСКІ РАЁН, СТУПЕНЬ ПАРАЖЭННЯ, СУСТРАКАЕМАСЦЬ, МІКОЗ, РАСЛІНА-ГАСПАДАР.

Аб'ект даследвання: фітапатагенныя мікраміцэты паўднева-заходній часткі Барысаўскага раёна Мінскай вобласці.

Мэта: характарыстыка таксанамічнай разнастайнасці і трафічных сувязей фітапатагенных мікраміцэтав паўднева-заходній часткі Барысаўскага раёна Мінскай вобласці.

Выкарыстаны маршрутны метад мікалагічных і фітапаталагічных даследванняў.

Выяўлены 71 від фітапатагенных мікраміцэтав (з якіх 64 віды новыя для Барысаўскага раёна) з 26 родоў, 12 сямействаў, 8 парадкаў, 6 класаў, 4 аддзелаў (Oomycota, Ascomycota, Basidiomycota, Deuteromycota), 2 царстваў (Stramenopila і Fungi).

Дамінуючымі з'явіліся прадстаўнікі аддзела Deuteromycota – 36 відаў (50,7 %). Сярод парадкаў у зборах пераважалі грыбы парадку Erysiphales – 21 від (29,6 %). Выяўленыя фітапатагены-мікраміцэты з'явіліся прычынай 15 мікозаў раслін. Сярод іх у зборах пераважала мучністая раса, якую выклікалі мікраміцэты 21 віду (29,6 %).

Фітапатагенныя мікраміцэты паразітавалі на культурных і дзікарослых кветковых (пакрытанасенных) раслінах 54 відаў, 49 родаў і 26 сямействаў. Гаспадары фітапатагенаў аднесены да 20 відаў дрэў (37,0 %), 5 відаў хмызнякоў (9,3 %), 1 віду дрэвяністых ліян (2,0 %), 1 віду хмызнячкоў (2,0 %) і 27 відаў травяністых раслін (50,0 %). Дамінавалі пашкоджаныя фітапатагенамі прадстаўнікі сямейства Rosaceae (11 відаў, 42,3 %).

Вынікі даследаванняў неабходна ўлічваць пры распрацоўцы мерапрыемстваў па ахове культурных раслін ад мікозаў. Дадзеныя могуць быць карыснымі пры інвентарызацыі мікабіёты Беларусі, прагназаванні распаўсюджвання шкоданосных патагенаў на іншыя тэрыторыі з падобнымі ўмовамі і пашырэння ў патагенаў кола раслін-гаспадароў.

ABSTRACT

Diploma work: 54 p., 15 fig., 3 tables, 50 sources.

PHYTOPATHOGENIC MICROMYCETES, BORISOV DISTRICT, THE DEGREE OF DAMAGE, FREQUENCY OF OCCURRENCE, MYCOSIS, HOST PLANT.

Object of research: phytopatogenic micromycetes of the Southwestern part of the Borisov district Minsk region.

Objective: to characterize the taxonomic diversity and trophic relationships of phytopathogenic micromycetes of the Southwestern part of the Borisov district, Minsk region.

Route method of mycological and phytopathologic research were used.

Identified 71 species of phytopathogenic micromycetes (including 64 species new to the Borisov district) from 26 genus, 12 families, 8 orders, 6 classes, 4 divisions (Oomycota, Ascomycota, Basidiomycota, Deuteromycota), 2 kingdoms (Stramenopila and Fungi).

Dominant were the representatives of Deuteromycota – 36 species (50,7 %). Among orders of magnitude in the training camp was dominated by fungi of the order Erysiphales 21 species (29,6 %). Detected pathogenic fungi-micromycetes was the cause of 15 fungal infections of plants. Among them in training camp was dominated by powdery mildew, which is caused 21 species of micromycetes (29,6 %).

Phytopathogenic micromycetes parasitized on cultivated and wild flowering plants (angiosperms) plants 54 species, 49 genera and 26 families. The owners of phytopathogens related to 20 tree species (37,0 %), 5 species of bushes (9,3 %), 1 mind woody vines (2,0 %), 1 species of shrubs (2,0 %) and 27 species of herbaceous plants (50,0 %). Dominated amazed by phytopathogens representatives of the family Rosaceae (11 species, 42,3 %).

The research results must be considered when developing measures for the protection of cultural plants from fungal infections. The data can be useful for inventory of mycobiota of Belarus, forecasting, dissemination of harmful pathogens to other areas with similar conditions and for expansion of pathogens range of host plants.